

RAHANDUSMINISTEERIUM

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku Teie 28.04.2026 nr 2-5/22_2026
kantselei info@volinik.ee Meie 03.07.2026nr 5-1/1991-2
Kiriku 4
Tallinn
10130, Harjumaa

Vastus päringule maksutõusude ja eelarvekärbete mõju kohta

Lugupeetud volinik hr Veske

Eesti maksusüsteem ning maksuseadused lähtuvad võrdse kohtlemise põhimõttest ega sisalda sätteid, mis kohtleksid erinevalt või seaksid ebasoodsamasse olukorda isikuid nende soo, rahvuse, vanuse, puude, usutunnistuse, seksuaalse sättumuse või muu võrdse kohtlemise seaduses nimetatud tunnuse alusel. Maksukohustus kehtestatakse objektiivsete ja üldkohaldatavate kriteeriumide alusel. Seetõttu ei saa kõnealuseid maksumuudatusi käsitada diskrimineerivatena nende sihtrühmade suhtes, kelle õiguste kaitsmine ja võrdse kohtlemise edendamine on voliniku institutsiooni põhifookuses. Samas mõistame, et volinik lähtub oma tegevuses võrdse kohtlemise põhimõtte laiemast tõlgendusest ning pöörab tähelepanu ka nendele ühiskonnarühmadele, kelle majanduslik või sotsiaalne olukord võib olla keskmisest haavatavam. Selline vaade aitab juhtida tähelepanu poliitikamuudatuste võimalikule mõjule erinevatele elanikkonnarühmadele ning toetab teadlikumat avalikku arutelu nende mõjude üle. Rahandusministeerium väärtustab sellist sisendit poliitikakujundamise protsessis, kuigi mõju ebavõrdne jaotumine erinevate sotsiaalmajanduslike rühmade vahel ei tähenda iseenesest diskrimineerimist võrdse kohtlemise seaduse tähenduses.

Nõustume, et aastatel 2024–2025 ette valmistatud maksumuudatuste mõjuanalüüsid ei olnud kõigis aspektides sama põhjalikud kui tavapärase õigusloome puhul (välja arvatud automaks, mille ette valmistamine uue maksuna oli tavapärasest pigem põhjalikum). Selle peamiseks põhjuseks oli muudatuste kiireloomulisus, mis tulenes vajadusest tagada riigi rahanduse kestlikkus ning reageerida lühikese aja jooksul muutunud majandus- ja julgeolekuolukorrale. Sellest hoolimata koostati üksikute muudatuste kohta tavapärane mõjuanalüüs, mis lisati seaduse eelnõule.

Maksupoliitika ja selle mõjude kohta koostame jooksvalt analüütilisi hinnanguid ka Rahandusministeeriumi majandus- ja rahandusproгноoside raames, mis võimaldavad jälgida maksumeetmete mõju erinevatele makromajanduslikele näitajatele, majapidamistele ja avaliku sektori rahandusele. Soovitame tutvuda riigi tulude peatükkidega meie prognoosides (näiteks

viimases [proгноosis](#) alapunkt 2.2). Aastal 2024 koostasime riigirahandust tervikuna käsitleva analüüsi, kus on põhjalikumalt kirjeldatud, kust riik raha kogub ning milleks kasutab.

Rõhutame, et Rahandusministeerium peab oluliseks maksumuudatuste laiemat mõju süstemaatilist hindamist. Selleks on ministeeriumil kavandatud eraldiseisev teadusprojekt, mille raames analüüsitakse põhjalikult viimaste aastate maksumuudatuste mõju, sealhulgas võimalikke jaotuslikku mõju erinevatele sissetuleku rühmadele. Analüüsi viivad läbi sõltumatud teadlased ning selle eesmärk on saada terviklikum ülevaade maksumuudatuste pikemaajalisest mõjust ning seeläbi toetada tulevasi maksupoliitilisi otsuseid põhjalikuma analüütilise teadmisega.

Meie analüütiline tööriistakast täieneb jooksvalt töö käigus. Oleme kasutusele võtnud maksu- ja sotsiaaltoetuste muutuste jaotusmõjude hindamiseks mikrosimulatsioonimudeli [EUROMOD](#) ning loonud eeldused selle võimalikult põhjalikuks rakendamiseks Eesti andmete põhjal. Viimastel aastatel on lõpule viidud vajalikud andmekasutuse kokkulepped ja kooskõlastused, mis võimaldavad kasutada registripõhist andmestikku senisest märksa suuremas ulatuses. See loob varasemast paremaid võimalused hinnata poliitikamuudatuste mõju erinevatele elanikkonnarühmadele, sealhulgas sissetulekudetsiilide, leibkonnatüüpide ja muude sotsiaalmajanduslike tunnuste lõikes. Edaspidi võimaldab see koostada veelgi põhjalikumaid ja täpsemaid mõjuanalüüse ning toetada tõenduspõhist poliitikakujundamist. Seetõttu on Rahandusministeeriumi võimekus hinnata maksu- ja sotsiaalpoliitiliste muudatuste jaotusmõjusid täna oluliselt parem kui ajal, mil kõnealuseid kiireloomulisi muudatusi ette valmistati.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helen Pahapill
maksupoliitika nõunik asekancleri ülesannetes

Erle Kõomets 5885 1335
Erle.Koomets@fin.ee